

Participació ciutadana en la ordenació ètica i estètica de l'Horta de Sant Joan de les Abadesses

Sant Joan de les Abadesses

Maig de 2019

OBJECTIU

Obrir un procés participatiu ciutadà que recolzi i fonamenti la redacció tècnica d'un Pla Especial de l'Horta de Sant Joan de les Abadesses i generi la conscienciació ciutadana

JUSTIFICACIÓ

Els motius essencials d'aquest programa de participació són:

- Copsar les inquietuds de propietaris i hortolans de la Horta de Sant Joan de les Abadesses davant la proposta de redacció i aprovació d'un Pla Especial per part de l'ajuntament.
- Donar oportunitat al ciutadà local a participar en les decisions normatives del consistori municipal.
- Crear en la població l'hàbit de participar de manera activa.
- Fomentar la participació en l'àmbit educatiu com a base per a potenciar la participació ciutadana de futur.
- Punt de sortida amb la voluntat de crear un espai de participació ciutadana permanent en l'àmbit municipal per part de l'ajuntament de Sant Joan de les Abadesses.

Visual de la zona 1 dels horts, amb el pont i el poble al fons

DESCRIPCIÓ

Aquest procés de participació vol plantejar l'assoliment en tres aspectes que li són propis:

1. Aplicar el procés participatiu de cara al Pla Especial d'ordenació de la Horta de Sant Joan de les Abadesses en els seus vessant, ètics, estètics, legals i de generació de vincles vertebradors.

- **Ètics i de desenvolupament sostenible.** Aplicar, per part dels hortolans, tècniques ambientalment amables, de recuperació de planter tradicional, de bones pràctiques, de regulació i aplicació de productes fitosanitaris i de sistemes de reg sostenibles.
- **Estètics i d'ordenació urbana.** L'Horta del municipi esdevé el veritable vestíbul d'entrada a la població i s'ha de significar, per tant, com un espai paisatgístic d'acord amb la estructura urbana que li fa de contrapunt: regulació de materials utilitzats, regulació de construccions típiques dels horts (barraques, coberts i hivernacles), camins d'accés (principals i secundaris), tanques de separació harmòniques amb l'entorn i, finalment, emplaçaments i tipologia de contenidors selectius de materials de rebuig.
- **Legals i de normativa existent.** Atenent especialment a la salvaguarda dels espais de transició biològica propis de les zones riberals, a la normativa existent sobre la tinença d'animals de companyia i d'explotació (corrals d'aviram i de bestiar boví) i a la declaració d'aquests segons la regulació del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació.
- L'associacionisme com a vincle vertebrador social entre tots els hortolans

2. Aplicar el procés participatiu com a prova pilot amb la finalitat de:

- Establir i fomentar hàbits de participació entre els vilatans
- Avaluar el procés de participació per tal d'escatir els millors mètodes i estratègies per optimitzar el procés i esbrinar la tipologia de recursos humans i materials per a portar-lo a terme de manera eficient.

3. Implantar en la vila, per part de l'ajuntament, una àrea municipal de participació estable i amb els recursos pertinents.

METODOLOGIA

Fases del procés

1. Fase d'informació prèvia

- 1.1. 2 sessions presencials de recollida d'informació: propietaris i hortolans Zona 1 i Zona 2
- 1.2. Sessió de visita als horts oberta al públic en general: 'Obrim l'Horta a tothom'

2. Redacció del document Escenari Base

- 2.1. Formació de la Comissió de Seguiment
- 2.2. Sessions de treball i redacció del document

3. Fase 1. Participació ciutadana.

- 3.1. Població en general. Mitjançant apartat de nova creació dins la web de l'ajuntament
- 3.2. Sessió presencial propietaris. Horta àrea 1
- 3.3. Sessió presencial propietaris. Horta àrea 2
- 3.4. Taller d'agricultura ecològica
- 3.5. Xerrada sobre associacionisme: avantatges i inconvenients
- 3.6. Sessió presencial hortolans. Horta àrea 1
- 3.7. Sessió presencial hortolans. Horta àrea 2
- 3.8. Sessió de participació educativa institut Escola Mestre Andreu

4. Redacció de l'informe de la Fase 1 del procés de participació

- 4.1. Presentació a la Comissió de seguiment

5. Redefinició del document Escenari base per part de la Comissió de Seguiment

6. Fase 2. Participació ciutadana

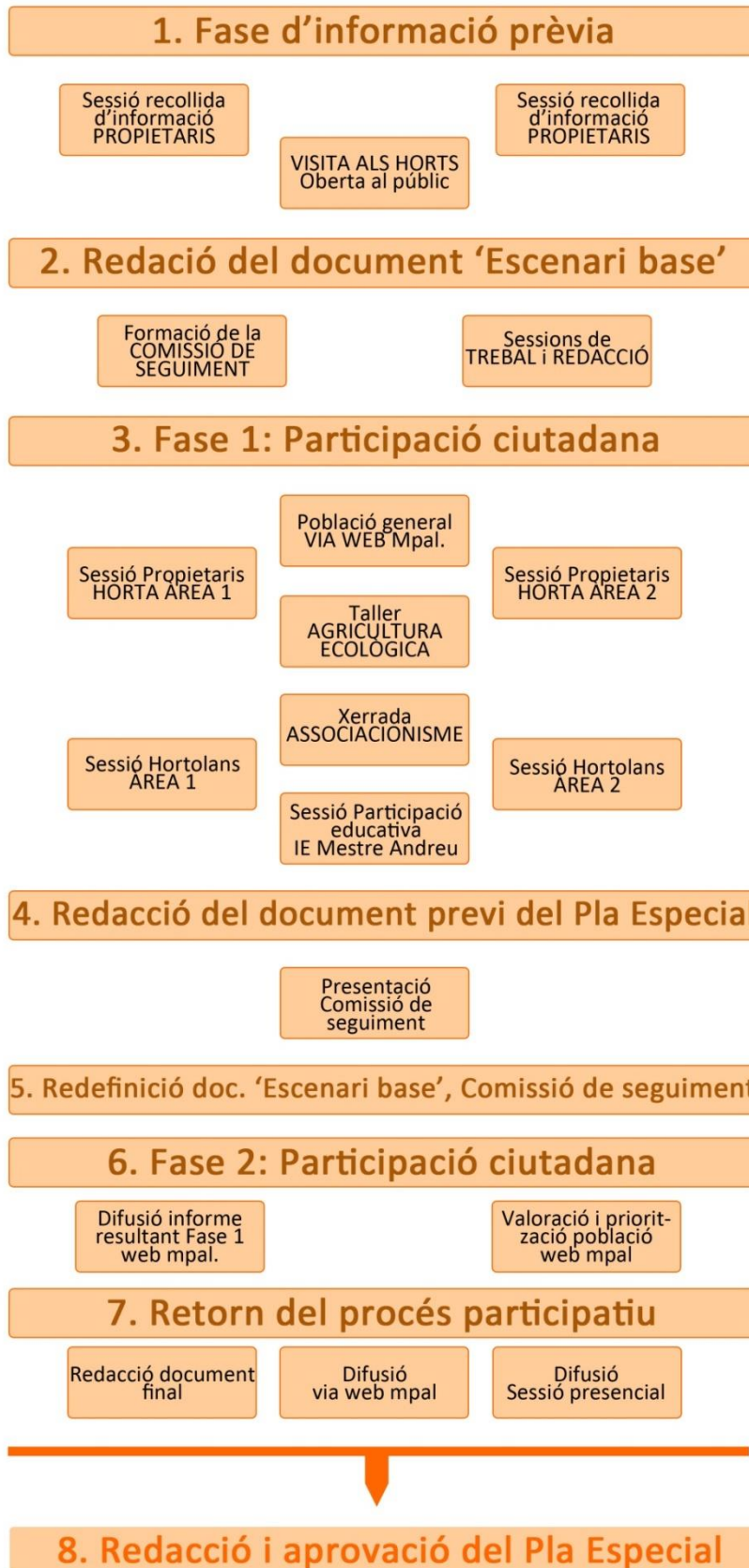
- 6.1. Difusió de l'informe resultant de la Fase 1, via web ajuntament
- 6.2. Valoració i prioritització, oberta a la població, via web ajuntament

7. Retorn a la participació

- 7.1. Redacció del document final resultant de les aportacions obtingudes del procés de participació
- 7.2. Difusió del document final via apartat de nova creació dins la web de l'ajuntament
- 7.3. Presencial. Oberta a tothom

8. Redacció del Pla Especial

Esquema de les fases del procés

Descripció detallada de les fases del procés de participació

1. Fase d'informació del projecte i recollida d'informació prèvia:

En aquesta fase els objectius principals són tres:

- Plantejar, en la població, la necessitat d'ordenació de l'Horta de Sant Joan de les Abadesses des dels vessants ambientalment ètics i estètics en primer terme i dels vessants educatius, socials i turístics en segon terme.
- Obtenir informació directa de propietaris i usuaris de les finques que conformen l'Horta: dues sessions de treball amb propietaris i hortolans (separarem en les sessions l'Àrea 1 i l'Àrea 2 de l'Horta per poder analitzar els punts comuns i els punts diferencials en les dues àrees)
- 'Obrim l'Horta a tothom'. Informar de manera presencial, i 'in situ', a la ciutadania per tal de dotar-la d'eines suficients i poder opinar en coneixement directe de causa: Visita guiada a l'Horta de Sant Joan Abadesses adreçada al públic en general.

Es disposaran plafons explicatius del projecte, i del procés, al vestíbul de l'ajuntament

2. Fase 1 de Participació Ciutadana:

En aquesta fase es planteja desenvolupar i potenciar la participació atenent a les següents consideracions:

- Sessions de participació diferenciades d'hortolans i de propietaris, per tal d'afavorir les manifestacions espontànies i sinceres de cada col·lectiu, que podrien quedar amagades a causa de conflicte d'interessos per part dels dos col·lectius.
- Sessions de participació diferenciades entre l'Àrea 1 i l'Àrea 2 de l'Horta per tal d'agilitzar la participació degut a la diferent problemàtica que es pot plantejar en les diferents àrees.
- Sessions de participació dissenyades per a cada col·lectiu tenint en compte la seva capacitat de participació. Utilització d'ícones en els col·lectius amb certa dificultat de comprensió (gent gran i nouvinguts amb dificultats per llegir i/o escriure en català o castellà, ...).
- Participació oberta al públic en general mitjançant un apartat, de nova creació, dins la web de l'ajuntament.
- Potenciar la qualitat d'opinió mitjançant tallers i xerrades prèvies a la sessions de participació. Tallers i xerrades seran oberts al públic en general especialment per a aquells hortolans de la població, no pertanyent al col·lectiu de l'àmbit de l'Horta, pel seu particular interès.

- Programa educatiu de participació dels alumnes de 4t. ESO de l'Institut Escola de la població. L'objectiu base és, a més de la participació, donar a conèixer aquesta eina social i potenciar l'hàbit de participar socialment entre els més joves.

3. Fase 2 de participació ciutadana:

Fase destinada a difondre, entre la població local, els resultats de les sessions de participació i el document del Escenari Base d'actuació, per tal de donar la oportunitat de valorar i prioritzar, ara que disposen del concepte global de les actuacions proposades en el projecte.

Aquesta participació es realitzarà mitjançant la creació de l'àrea de participació dins la web de l'ajuntament que permetrà la Informació continuada mitjançant, web ajuntament, sortides comentades, xerrades especialitzades i tallers formatius

RECURSOS HUMANS I MATERIALS

Recursos humans

- Comissió de Seguiment
 - o Tècnic de medi ambient
 - o Representant del Consorci del Ter
 - o Regidor representant de l'ajuntament
 - o Arquitecte municipal i/o arquitecte redactor del Pla Especial
 - o Representant de l'empresa que portarà a terme el programa de participació
 - o Tècnic paisatgista
 - o Representant d'una empresa mediambiental lligada al territori
- Empresa amb experiència en programes de participació ciutadana
- Tècnic informàtic
- Dissenyador gràfic
- Associació o Fundació especialitzada en agricultura ecològica
- Representants d'associacions d'hortolans

Recursos materials

- Nou apartat de nova creació dins la Web municipal
- Radio local
- Revista local
- Sala de reunions polivalent
- Sistema de so i projecció
- Materials impresos, fulls, plànols, croquis, etc.
- Plafons explicatius del procés i de les seves fases

Eines per a la participació

Via Web. Per tal de formar part del procés participatiu caldrà una inscripció que permeti la cessió de dades segons la LOPD que permetrà la informació continuada dels documents de treball del procés de participació

- Qüestionaris de plantejaments oberts

- Qüestionaris de plantejaments tancats
- Plantejaments de valoració i prioritització

Sessions presencials

- Tècniques dinàmiques de grup:
 - Post-it
 - Brainwritting
 - Tertúlia-cafè
 - Mapes conceptuals
 - Projeccions de textos, icones i imatges

Àrees de l'ajuntament implicades en el procés

- Regidoria d'hisenda, promoció econòmica, empresa, treball, urbanisme, habitatge i obres públiques
- Regidoria de medi ambient i sostenibilitat
- Regidora d'ensenyament, cultura i comunicació
- Regidoria de joventut, noves tecnologies, obres i serveis
- Regidoria de comerç i turisme

Vista de l'horta de la zona 1

PLA DE COMUNICACIÓ

El pla de comunicació es portarà a terme atenent a cada fase del procés de participació.

1. Sessions d'informació sobre el procés i sessions de recull d'informació.

- Programes de carrer amb disseny i/o logotip identificador del procés de participació
- Plafons explicatius al vestíbul de l'ajuntament
- Agenda web ajuntament
- Revista local
- Insercions a la radio municipal

2. Sessions de participació Fase 1

- Propietaris i hortolans
 - o Cartes domiciliades
 - o Recordatori i confirmació d'assistència via telefònica
- Vilatans en general
 - o Inscripció a l'apartat de participació de la web municipal per a rebre els qüestionaris de participació, l'agenda del programa i els documents sorgits del procés (normativa LOPD)
- Insercions a la radio municipal

3. Sessions de participació Fase II (vilatans en general)

- Programes de carrer
- Agenda web ajuntament
- Insercions a la radio local

El retorn s'efectuarà mitjançant diferents nivells de difusió

- Inserció de la documentació completa a la web municipal
- Programes a la radio local: 'La Veu de Sant Joan'
- Resum del procés i valoració final a la revista local
- Resum del procés i valoració mitjançant plafons explicatius al vestíbul de l'ajuntament
- Sessió presencial oberta a tothom
- Sessió de complementació educativa a l'Institut Escola Mestre Andreu

CALENDARI

	2019			2020						
	octubre	novembre	desembre	gener	febrer	març	abril	maig	juny	
1. Fase d'informació prèvia										
2. Redacció del document Escenari base										
3. Fase 1. Participació ciutadana										
4. Redacció de l'informe de la Fase 1 del procés de participació										
5. Redefinició del document Escenari base, Comissió de seguiment										
6. Fase 2. Participació ciutadana										
7. Retorn del procés participatiu										

Vista de l'horta de la zona 2

PRESSUPOST

Programa de recollida d'informació prèvia i guiatge	2.904,00 €
Programa de participació ciutadana	13.450,00 €
Plafons informatius previs	200,00 €
Plafons informatius posteriors	300,00 €
Dissenyador gràfic	150,00 €
Taller horts ecològics	300,00 €
Material fungible i altres despeses	1.815,00 €
TOTAL	19.119,00 €

SEGUIMENT I AVALUACIÓ

Seguiment del projecte

- Seguiment continuat per part de la Comissió de Seguiment dels informes emesos.
- Informes periòdics, de cada sessió i de cada fase, per part de l'empresa que portarà a terme el procés de participació
- Seguiment de l'agenda

Indicadors d'avaluació

- Mitjançant plantilles de valoració de la participació de cada sessió, de cada fase i de cada format (presencial o telemàtica):
 - o Nombre d'assistents
 - o Grau de participació
 - o Diversitat i qualitat de la informació recollida
 - o Grau de consens obtingut
- Grau d'acompliment del seguiment del cronograma proposat

Mesures correctores

Les mesures correctores es prendran atenent a l'anàlisi i valoració de la Comissió de Seguiment

- Canvis en el Pla de Comunicació
- Ajustaments del cronograma de treball
- Tallers i/o xerrades complementaries en temàtiques específiques
- Canvi en les dinàmiques de participació en les sessions presencials

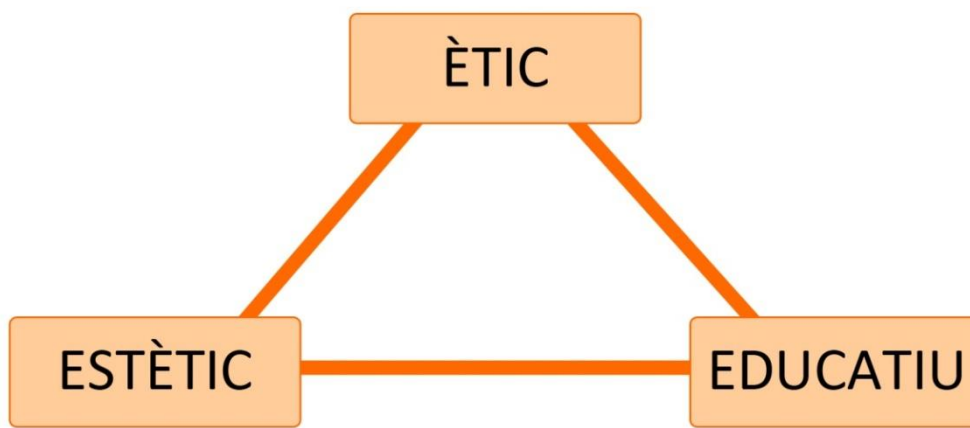
RESULTATS ESPERATS

- Molt alt interès en la població en general
- Alta participació per part de propietaris i hortolans
- Una participació sensible, però no generosa per part dels vilatans (falta d'hàbits de participació) i que sigui motivadora per a futurs programes de participació

- Consens prou ampli en els temes cabals, i diversitat d'opinió en temes específics d'incidència més particular.
- Arribar a acords prou amplis per fonamentar un Document Base, ric i consensuat, que doni suport a la elaboració del Pla Especial
- Despertar l'interès pels processos participatius en els més joves

INNOVACIÓ DEL PROJECTE

1. Plantejar la participació mitjançant propostes transversals de participació tenint en compte els vessants ètic, estètic i educatiu .

Proposar la ordenació de l'Horta de Sant Joan de les Abadesses en tres àmbits alhora, i de manera global, per tal de tenir una concepció més completa de la recerca de solucions: àmbit ètic, àmbit estètic i àmbit educatiu

Àmbit ètic:

- Desenvolupament sostenible de l'Horta.
- Implantació d'actuacions de Bones Pràctiques en els usuaris.

Àmbit estètic:

- Ordenació paisatgística d'acord amb les característiques de l'entorn urbà que li fa de pantalla.
- Implantació d' itineraris de passeig agradable destinats tant als vilatans com als visitants.

Àmbit educatiu:

- Implicació directe dels alumnes de l'Institut Escola.
- Potenciació dels itineraris previstos amb plafons d'informació relatius a l'ecodesenvolupament i a les bones pràctiques en el vessant hortolà.

2. Utilització d'ícones

Recolzament del text, per afavorir la participació de persones amb certa dificultat de comprensió (gent gran , nouvinguts amb dificultats per llegir /escriure en català i/o castellà).

3. Tallers i xerrades prèvies

Sovint s'inicien processos de participació, on es demana opinió i discerniment al participant, sobre aspectes dels quals potser no disposa de suficient informació.

Els tallers i les xerrades prèvies a la participació, o durant la participació si cal, refermen la qualitat del plantejaments de decisió i opinió.

ANNEX

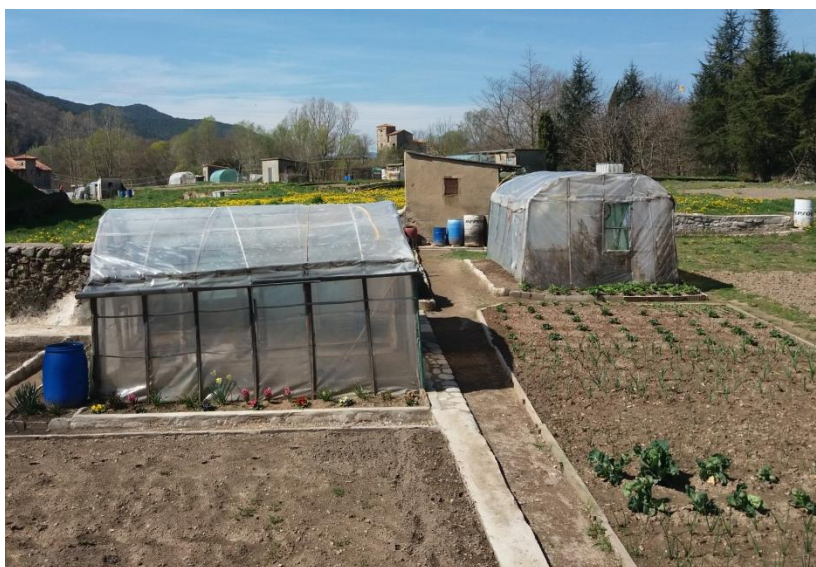
Fotografies de problemàtiques detectades
Plànols

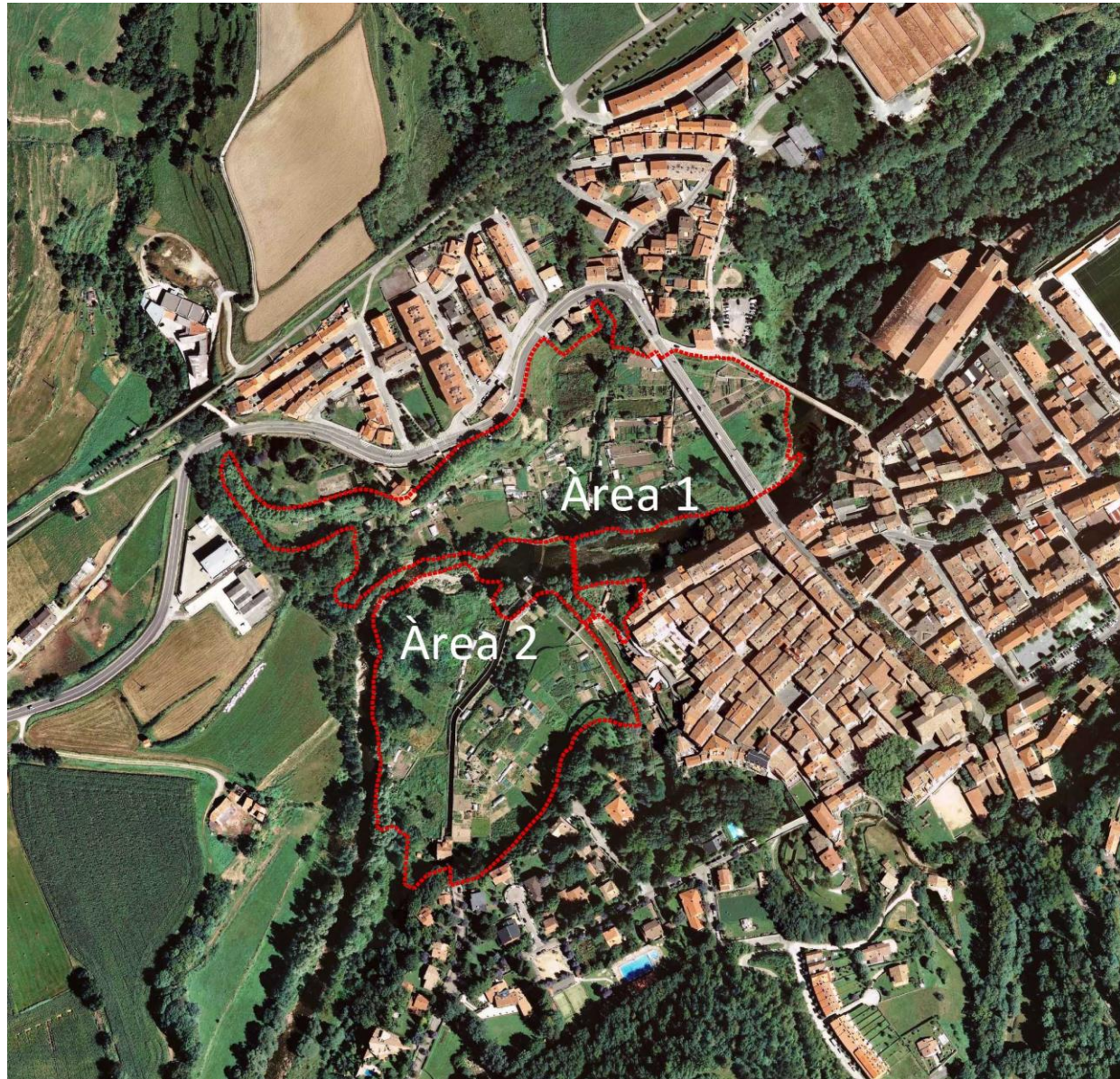
Construcció de barraques amb materials diversos, poc estables i que poden, fins i tot, contenir bestiar

Ús de qualsevol material per a la construcció i per a l'acumulació d'aigua pel reg

Dipòsits oberts per acumular aigua per al reg, que afavoreixen la proliferació del mosquit tigre

Plànol 1. Àmbit d'estudi

**Plànol 2. Simulació vista aèria
i divisió de parcel·les**